

Luxfery se vrací

Skleněné tvárnice neboli luxfery se vrací do módy. Mnozí z nás si tento stavební materiál pamatují na nezdařilých socialistických stavbách, a tak je jeho návrat pomalý. Architekti však odhadují, že doba luxfer teprve přichází.

VĚRA TOMÍČKOVÁ

Luxfery jsou nezastupitelným materiálem, který nabízí celou řadu využití. Necháávají se inspirovat funkcionalistickou architekturou. Mohou ozvláštňit rodinný dům nebo průmyslovou stavbu. V současnosti stále více pronikají do interiérů – bytů, veřejných prostor, kanceláří. Architekti mohou ze skleněných tvárníc doslova vykouzlit zajímavý prvek, materiál umožňuje zdít rovné i obloukové stěny.

VLASTNOSTI

Dlouholetá obliba skleněných tvárníc spočívá v jejich vlastnostech. „Můžete z nich postavit pevnou zeď, ale přesto světlo projde skrze ní do místnosti, ve které například není okno a muselo by se v ní svítit i ve dne,“ vysvětluje Pavel Velich ze společnosti Luxfery CZ. Skleněné tvárnice jsou také dobrým zvukovým i tepelným izolantem. V letních měsících zabraňují přehřátí místnosti, v zimě v ní naopak udržují teplo. Počítejte však s tím, že luxferová stěna je těžší než zděná, proto, zvláště při rekonstrukcích v patře domu, konzultujte výstavbu se statikem. Stěnu je třeba realizovat již v rámci hrubé stavby, aby bylo možné napojit omítky, obklady a podlahové krytiny a není ji možné stavět přímo na plovoucí podlahu.

VZHLED

Luxfery mohou mít různé povrchové úpravy a jejich kouzlo spočívá v nepřeberné možnosti kombinací. V základní nabídce je varianta čirého skla, která bez úpravy propouští světlo. Dále jsou tvárnice jemně profilované na vnitřní straně, vlnkaté, zdrsněné, které rozptylují procházející světlo a zkrslují průhled skrze ně. Velmi oblíbené jsou matové (leptané) povrchy. Je možné vybírat také barevné luxfery v různých povrchových úpravách. Kombinací různých druhů je možné docílit zajímavého efektu s ne-

otřelým vzhledem. Míru průhlednosti zdi ovlivňujeme podle zvoleného druhu tvárníc.

Skleněné tvárnice se vyrábějí v základních rozměrech 19x19 cm, tloušťky 8 cm. Ceny těchto kusů se pohybují od 53 Kč bez DPH v širokém cenovém rozpětí až cca 200 Kč. Systém luxfer je doplněn o množství zakončovacích kusů, zaoblených, v půlených formátech a podobně. Jejich cena je výrazně vyšší (až 700 Kč za kus bez DPH).

Variantou je zakončení pohledové hrany obložkou z materiálu Corian nebo nerezového plechu. To je však cenově poměrně drahé. Nejlevnější, ale také nejméně praktické, je zakončení klasickým štukem nebo stěrkou.

VÝSTAVBA

„Dnes máme k dispozici různé pomůcky pro stavění, jako jsou vymežovací křížky a přesně namíchané, suché maltové směsi, přesto je lepší svěřit stavbu odborné firmě, která má zkušenosti a je schopná pro zákazníka zpracovat i náročnější realizace,“ radí Pavel Velich. Množství rad o stavění je možné získat na internetu nebo si vyžádejme podrobný katalog. Nejrozšířenějším způsobem výstavby je spojování maltovou směsí. Je to pracné a ne každý dovede spáry udržet rovnoměrně velké. Je třeba opatrnosti, aby nedošlo k poškození tvárníc – na rozdíl od klasického zdění tady nic neschová omítka. Při ošizení pojící směsi hrozí nestabilita celé zdi. Tvárnice potřebují kvůli dilataci minimálně centimetrovou spáru. Zdění tzv. na sraz se nedoporučuje, jelikož malé množství pojící malty nezajistí potřebnou stabilitu. Z dů-

vodu stability nevynecháme armování. S podlahou se stěna z luxfer spojuje speciálním lepidlem.

Dalším způsobem možné výstavby je použití prefabrikátů. Vyrábí se na plochu, a tudíž je zaručena rovinnost spár. Jednotlivé bloky jsou vyrobeny na zakázku a v interiéru se rychle a čistě sesadí pomocí lepidla.

Do interiéru lze použít třetí způsob – vkládání luxfer do dřevěného rastru. Tento způsob zvládne každý svépomocí. Nespornou výhodou je, že taková stěna je rozebiratelná, a tak i po letech je možná přestavba zdi a například výměna barev nebo zpřeházení motivů. Při plánování tohoto způsobu pamatujeme, že rastr zůstane viditelný. Nevýhodou může být vyšší pořizovací cena.

Rekonstrukce starší stěny je sice možná, ale obtížná. Musíme zvážit, zda nebude lepší ji celou zbourat a postavit znovu. S některými detaily vzhledu moc neneděláme. Původní sklobetonové konstrukce vzhledem ke svému stáří již většinou rekonstrukci potřebují. Výměna

jedné poškozené luxfery je také možná. Rozbitý kus lze vyříznout, opatrně vsadit nový a přespárovat. Je to však pracné a zabere to trochu času.

POUŽITÍ LUXFER V INTERIÉRU

Všichni, kteří si chtějí do interiéru pořídit stěnu ze skleněných tvárníc, musejí počítat s tím, že i dokonale vyzděná stěna nebude hladká a přesná jako keramický obklad.

Pomocí luxfer lze vytvořit dělicí příčku, která bude působit lehce. Zároveň tím místnost nezmenšíme, protože je (částečně) průhledná. Luxfery mohou najít uplatnění v koupelnách, na toaletách a bez oken mohou propouštět světlo z vedlejší místnosti. Lze z nich vystavět zeď sprchového koutu nebo zástěnu k toaletě, kam bude proudit dostatek světla, přestože matný nebo profilovaný povrch zachová intimitu. Může z nich být celá stěna nebo pouze její část, což vytvoří zajímavý efekt světla a stínu. Uplatnění najde také v kuchyni jako vy-

zdívka barového pultu nebo dělicí příčka mezi kuchyní a jídelnou (příp. obývacím pokojem). Mohou tvořit zábradlí a lze z nich vytvořit také pochozí podlahy, například část podlahy chodby nebo odpočívadlo na schodišti. Skleněné tvárnice se hodí všude tam, kam chceme přes pevnou zeď propustit denní nebo umělé světlo.

Odborná spolupráce LUXFERY.CZ

Foto.....

